

ΠΟΙΜΑΝΤΟΡΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΕΤΟΥΣ 2023

ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ, ΦΑΛΗΡΟΥ,
ΔΡΑΠΕΤΣΩΝΑΣ ΚΑΙ ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΡΕΝΤΗΣ

κ.κ. Σ Ε Ρ Α Φ Ε Ι Μ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΙΕΡΟΝ ΚΛΗΡΟΝ ΚΑΙ ΤΟ ΠΛΗΡΩΜΑ
ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΥΤΟΥ

Ἀδελφοί συλλειτουργοί καί τέκνα ἐν Κυρίῳ Χρόνια Πολλά !

Εἰσερχόμενοι σ' ἓνα καινούργιο χρόνο, ἐναύλως τίθεται τό ἐρώτημα :
Γιατί ἔρχεται στόν κόσμο αὐτόν ὁ ἄνθρωπος; Χρειάζεται ὁ κόσμος τόν
ἄνθρωπο; ὑπάρχει κάποιος σκοπός στόν κόσμο καί ὑπάρχει κάποιος
σκοπός γιά τόν ἄνθρωπο; Ἀπορίες πού ἀνακύπτουν ἀπό ἓναν
διαστοχασμό μοναχικό τῆς ὑπαρξῆς μας ὅλης, ἀπορίες διατρητικές,
ἀνατρεπτικές μιᾶς φαινομενικῆς τάξης καί μιᾶς παράδοξης ἀλληλουχίας
πού πληγώνει στά βάθη του τόν ἄνθρωπο, θέτοντας τον ὑπό πολλαπλῆ
διερώτηση, ἀπογυμνώνοντας τήν ἀσίγαστη προβληματικότητα του.

Μέσα σ' ἓνα κόσμο πού ὀφείλεται σέ θεία Ἑτοιμασία ἔρχεται ὁ καθένας
μέδ' ἄκρουα στά μάτια, γιά νά γνωρίσει, νά θαυμάσει, νά ζήσει τό ἀρμονικό
κάλλος τῆς Δημιουργίας ὅλης. Τό κάλλος αὐτό, τό πολύμορφο καί
πολύτροπο, ἔχει θεία καταγωγή, εἶναι κατόρθωμα ἱερό. καί τά ἴχνη αὐτῆς
τῆς ἱερότητας ἔρχεται νά γνωρίσει ὁ ἄνθρωπος. Γιά τοῦτο ὀφείλει νά
ἔρχεται ὡς προσκυνητής. Νά ἔρχεται, νά συμπεριφέρεται καί ν' ἀπέρχεται
ὡς προσκυνητής. νά ἐμβιώνει, νά συμβιώνει καί νά ἀποβιώνει ὡς εὐλαβῆς
ἐπισκέπτης.

Γιά αἰῶνες ὁ ἄνθρωπος συμπεριφέρθηκε μέσα στόν κόσμο ἔτσι. Ἔκτισε
τίς πολιτεῖες του ἀκολουθώντας τίς θεηγόρες γραμμές τῶν τοπίων τοῦ
κόσμου. Ὑψωσε τάιερά του ἐκεῖ ὅπου ἐνιωθε μέσα στόν κόσμο τήν
πανέμορφη ἔξαρση τοῦ θείου. Ἔστησε τά γεφύρια του συνομιλώντας
εὐλαβικά μέ τά ποτάμια, χαϊδεύοντας στοργικά τήν τριγύρω τους φύση.
Καί ὑψωσε τείχη μέσα στήν ταυτόμορφη ἀρμονία τοῦ τοπίου ἐνῶ στέρωσε
τά λιμάνια του ἐκεῖ ὅπου τό δάχτυλο τοῦ Πλάστη του εἶχε φανερώσει τούς
πρόσφορους κόλπους. Δέν εἶναι τυχαῖο πού ὅλα τά παλιά τοῦ ἀνθρώπου
ἔργα μοιάζει νά ἔχουν ψυχή, μοιάζει νά λαλοῦν καί ἀπό ὀλόβαθά τους νά

ψάλουν τήν ιερότητα τοῦ κόσμου καί τά θαυμάσια τοῦ Θεοῦ. Ὃπου ὁ ἄνθρωπος ἔπαυε νά εἶναι προσκυνητής τοῦ κόσμου καί ὑπέκεπτε στήν οἴηση, ὁ κόσμος ὁ ἴδιος ἐρχόταν καί μέ ἄκαμπτες, μυστικές δυνάμεις ἐσάρωνε καί ἐτσάκιζε τά ἔργα ἐτοῦτα τῆς οἴησης.

Ὡσπου, στούς στερνοῦς αὐτούς δύο αἰῶνες τῆς οἰκουμένης ἡ οἴηση πού ὑπέβροσκε μέσα στόν ἄνθρωπο κατανίκησε τό ἦθος τοῦ προσκυνητῆ καί τόν ἀναγόρευσε κατακτητή τοῦ κόσμου.

Ὡς κατακτητής, ὁ ἄνθρωπος, ὅπου ζεῖ καί ἀπ' ὅπου περνᾷ, σαρώνει τήν ιερότητα τοῦ κόσμου κι ἀναγορεύει τόν ἑαυτό του σέ νοῦ τῆς Δημιουργίας ὅλης. Αὐτός πού ἦλθε γιά νά φύγει, συμπεριφέρεται ὡς ἀλαζονικός κληρονόμος πού μένει. Μένει καί κατακτᾷ, καί μετασχηματίζει, καί ἀλλοιώνει, καί ἀσχημίζει, καί γκρεμίζει, καί κατατρῶγει, καί τήν ὄψη καί τά σπλάχνα τοῦ κόσμου. Προσπαθεῖ νά ἀπαλείψει τήν ιερότητα τοῦ κόσμου, νά σβήσει τήν σφραγίδα τοῦ Θεοῦ, νά θέσει ἀναιδῶς τήν δική του. Εἶναι ἀδίσταχτος, ἀδηφάγος, ἄμοιρος ἀρμονίας καί ὁμορφιάς, πλάσμα πού μένει προσηλωμένο ἔξω ἀπό τόν ἑαυτό του, κοινωνικός καί κοινωνικοφανής, ἐπικοινωνιακός καί μύχια ἀκοινωνήτος, ἕνας βάρβαρος πού κρατεῖ στά χέρια δυνάμεις ἀβυσσαλέες καί τρέφεται μέ τό μίσος, τήν ἀντιπάθεια, τήν διεκδίκηση, τήν ἐπιθετικότητα, – ποτέ μέ τήν ἀγάπη πού ξυπνᾷ στήν ψυχή ἡ κοινωνία τῆς ιερότητας ὅλης τῆς Δημιουργίας, τήν ἀγάπη τοῦ προσκυνητῆ.

Καί νά πού στό κατώφλι ἑνός καινούργιου χρόνου ὁ κατακτητής ἄνθρωπος, σέρνοντας πίσω του τά πιό ἄσχημα, κακόγουστα, ἐκτροματικά, ἀντιφυσικά, ἀντικοσμικά ἔργα του, ὀδηγεῖται σ' ἕνα συγκλονιστικό ἀδιέξοδο : μπορεῖ νά θανατώσει μέ τίς κατακτητικές του δυνάμεις τόν κόσμον ὅλο ἀλλά δέν μπορεῖ νά ἀθανατίσει τόν ἑαυτό του. Ὅσα καί ὅπως καί ἂν βιώσει, τελικά θά ἀποβιώσει. καί ἡ μνήμη τῶν κατακτητικῶν του ἀπολαύσεων δέν θά τόν συνοδεύσει. Ὁ κατακτητής θά καμφθεῖ ἐμπρός στήν ιερότητα τοῦ θανάτου, ὅσο καί ἂν ἔχει τραφεῖ μέ τήν οἴηση τῶν κατακτήσεών του, ὅσο κι ἂν ἔχει παραμορφώσει τόν κόσμο. Ὁ κόσμος τελικά θά τόν θάψει. Καί θ' ἀπλώσει καί πάλι πάνω ἀπό τά λείψανά του τήν θεσπέσια ἀλουργίδα τῆς ιερότητας τῆς Δημιουργίας, φυτά, ἄνθη, ζωῦφια πού ἀντικρύζουμε νά μισοντύνουν τ' ἀρχαία ἐρείπια, τά μισογκρεμισμένα κάστρα, τά λησμονημένα γεφύρια.

Ἀλλά πῶς ὁ γυμνός καί τετραχηλισμένος ἄνθρωπος – κατακτητής θά ἐνδυθεῖ τήν ἀθανασία ἀφοῦ δέν ἀνοίχθηκε ἀπό τόν κόσμο τοῦτο τῶν κτιστῶν στόν Ἄκτιστο Δημιουργό Του καί δέν ἐβίωσε ὡς λειτουργός τοῦ κόσμου ἀλλά ὡς βιαστής του; Ποιός θά ἀφθαρτίσει

τόν ἀπογυμνωμένο ἀπό τόν ἑαυτό του ἄνθρωπο τοῦ καιροῦ μας; Ἐφησε
τά ἀλαζονικά του ἴχνη στόν κόσμο, ἀλλά ἡ ζωὴ δαμάζει τά πάντα,
γιατί μέσα στόν κόσμο λειτουργεῖ ἄγρυπνος ὁ χρόνος.

Μόνον ὅποιος ἔρχεται καί ζεῖ ὡς προσκυνητὴς ὑπερβαίνει τόν χρόνο μέσα
στήν θεία ἱερότητα πού νιώθει ἐντός του βαθιά ὡς ἔκταση καί ὡς
εὐχαριστία, ὡς ρυθμὸ βίου καί ὡς συμμετοχή.

Ἐάν ὁ ἄνθρωπος ἔρχεται στόν κόσμο, καί ἂν συμπεριφέρεται, ζώντας
μέσα σ' αὐτόν ὡς προσκυνητὴς, ἢ εὐλαβὴς αὐτῆ προσκύνηση
ξεκινᾷ ἀπό τόν ἴδιο του τόν ἑαυτό, προχωρεῖ πρὸς τόν ἄλλο,
γιά νά ὑψωθεῖ τελικά πρὸς τόν μέγαν Ἐλλο, τόν Θεό.

Ἡ προσκύνηση τοῦ ἑαυτοῦ του προσφέρεται πρὸς τό ἴδιο του τό σῶμα,
τό φανερόσημεῖο τῆς ὑπαρξῆς του μέσα στόν κόσμο, γιά νά καταλήξει
σέ προσκύνηση τῆς καρδιᾶς του, τῆς συνείδησης καί τῆς ψυχῆς του.
Προσκύνηση τοῦ σώματος σημαίνει εὐλάβεια ἐμπρὸς στό μυστήριον
τῆς ἱερότητάς του, σ' ἐτούτη τὴν ὑπέρολη σύνθεση ὀρατῶν
καί ἀοράτων, ὑλικῶν καί ἄυλων στοιχείων
πού σέ μιά δυναμική, ἀσίγαστη ὁσμωση συναποτελοῦν τόν ἑαυτό του.

Οἱ καιροὶ μας, ζώντας μιά πολύμορφη, θανάσιμη ἐκτροπή, λατρεύουν
ἀποκλειστικά τό ὑλικό σῶμα. Πιστεύουν στό σῶμα τυραννικά, ὑπηρετοῦν,
χρησιμοποιοῦν, ἐκμεταλλεύονται, ἐμπορεύονται τό σῶμα γιατί δέν
πιστεύουν παρά μονάχα σ' αὐτό. Παραθεωροῦν τόν ἄυλο, τόν ἀόρατο
ἑαυτό τοῦ ἀνθρώπου καί γιά τοῦτο δέν κατορθώνουν νά διακρίνουν τὴν
μυστηριακὴ λειτουργία μέσα στό ὑλικό σῶμα : τὴν θεϊκὴ πνοὴ τῆς
ψυχῆς, τὴν ἱερότητα τῆς συνείδησης. Ἐτσι τό σῶμα ἀπομένει ἔκθετο,
ὄργανο, ἐργαλεῖο, ἐμπόρευμα, προμηθευτὴς καί καταναλωτὴς γιά νά
καταλήξει ὁ ἄνθρωπος νά ζεῖ ὡς συνεταῖρος τοῦ μηδενός, στό χεῖλος
θανάτου σκοτεινοῦ, ἐκμηδενιστικοῦ. Τό σῶμα τότε συνιστᾷ τὴν ἀπαρχὴ
τοῦ μηδενός καί πιστεύοντας μόνο σ' αὐτό, πιστεύει στόν θάνατό του.

Αὐτό τό μηδέν ἀντικρύζει ὁ κατακτητὴς, ὄχι ὁ προσκυνητὴς ἄνθρωπος
καί στόν ἄλλο, στόν πλησίον του. Ἐντὶ νά τόν προσεγγίζει μὲ εὐλάβεια,
τιμὴ, στοργὴ κι ἔκσταση ἐμπρὸς στήν ἀπερίγραπτη ἱερότητα
τοῦ μυστηρίου του, τόν ἀντιμετωπίζει ζωϊκά, μὲ τό αἶσθημα
καί τό ἐνστικτο. Ποτέ μὲ τὴν διαίσθηση καί τὴν ἐν-ὄραση. Ἐχι μὲ τὴν
τρυφερότητα τῆς φιλίας τὴν πανευγενῆ, ἀλλά μὲ τὴν σκαϊότητα
τοῦ ἀριθμοῦ, τῆς μάζας, τῆς κατανάλωσης.

Γιατί ἡ σημερινὴ κοινωνία ἐγγράφει καί τό σῶμα τοῦ ἄλλου μέσα
στά δεδομένα τῆς παραγωγῆς, τῆς ἡδονοθηρίας καί τῆς κατανάλωσης,
μὲ τὴν ἐμπορευματικὴ ἀντίληψη ἑνός κόσμου

οϊστρηλατημένου από τό νευρωτικό κυνηγητότοῦ χρήματος
καί τῆς ἀπόλαυσης. Καί τότε, ἡ καρδιά ξυλιάζει, ἀδρανεῖ. Ἡ
ψυχὴ ὑποφέρει ἀπό ὀλική ἔκλειψη καί ὁ ἄνθρωπος – πρόσωπο
μετασχηματίζεται σέ ἄτομο – ἀριθμό.

Ἡ μεταβολή τοῦ προσκυνητῆ ἀνθρώπου σέ κατακτητή προκαλεῖ –
καί συντηρεῖ – τήν δεινή κρίση τῶν ἀνθρωπίνων σχέσεων στούς καιρούς
μας, κρίση τῆς φιλίας, τοῦ γάμου, κρίση τῆς οἰκογένειας.
Τό ἐπίπεδο, ὀριζόντιο ἀντίκρουσμα τοῦ ἑαυτοῦ μας καί τοῦ ἄλλου σημαίνει
μηδενιστική κατάφαση μιᾶς ζωῆς καί μιᾶς ἄσκοπης
πολυλειτουργίας, ἀναιτιολόγητης, παράλογης.

Ἐνῶ τό βάθος τῆς ὑπαρξης τοῦ προσκυνητῆ ἀνθρώπου τό προσπορίζουν
οἱ προπάτορες μέσα στήν Ἱστορία, τό ὕψος τό χορηγεῖ ἐκεῖνος
πού ἀγρυπνεῖ στήν κορυφή τοῦ κόσμου : ὁ ἀπερινόητος
Θεός, ὁ κλειδοκράτορας τοῦ μυστηρίου τῆς Δημιουργίας. Ἐκεῖνος
εἶναι ὁ μέγας ἄλλος, πού καλεῖ στήν ὑψωση τόν ἄνθρωπο σέ κάθε
μετρητήστιγμή τοῦ χρόνου.

Ἄν ὅμως ὁ ἄνθρωπος δέν προσῆλθε στυν ζωὴ γιά νά προσκυνήσει
τά ἱερά καί τά ὄσια, τότε δέν θά βιώσει μέ πληρότητα οὔτε τόν ἑαυτό του,
οὔτε τούς ἄλλους, μήτε τόν Θεό. Τά θεϊκά Του ἴχνη λάμπουν παντοῦ μέσα
στήν εὐκρατη νύχτα τῆς ταπεινοσύνης τοῦ ὄντος πού ὑπάρχει
γιά νά δοξολογεῖ, ἀρκεῖ νά μποροῦμε νά τά διακρίνουμε.

Ἡ ζωὴ ὡς προσκύνηση φέρει τόν ἄνθρωπο σέ μιάν ἐκστατική ἰσορροπία
τοῦ ὑπάρχειν σέ πλάτος, σέ βάθος, σέ ὕψος. Τόν καταλάμπει μέ τήν Χάρη,
τόν εὐγενίζει ὡς ἐπισκέπτη, ὡς φιλοξενούμενο, καί τόν
συνδέει ὀργανικά μέ τούς συνανθρώπους του καί μέ τόν Δημιουργό του.
Αὐτή ἡ ἱερή συμφιλίωση ἀποκαλύπτει τήν μυστική, χαρμόσυνη ἄρμονία
τῶν πάντων. Καί ὑψώνει πλέον τήν ζωὴ ὡς φιλοξενία καί ὡς πολῦτιμο
δώρο. Τήν βίωσι αὐτῶν τῶν ἀληθειῶν σᾶς εὐχομαι κατά τήν νέα
χροινιά πού ξεκινάει σήμερα.

Καλή Χρονιά, εὐτυχισμένη καί παραγωγική πνευματικά !

Μέ ὅλη μου τήν ἀγάπη

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΣΑΣ

+ ὁ Πειραιῶς ΣΕΡΑΦΕΙΜ